

Ordføreren for Forslagsstillerne (Leth): Som jeg paa Forslagsstillernes Begne havde den Ære at bemærke allerede ved dette Lovforslags Indbringelse i Thinget i Mar, er det affattet ganske overensstemmende med, som det af os blev forelagt det høie Thing i Samlingen i Fjor. Det kan vel forstås, at naar der indbringes et Forslag om en saa væsentlig og indgribende Forandring i de hidtil gjældende formelle Regler angaaende Valgene til Folkethinget, kan det fra først af fremkalde fra en og anden Side nogen Betænkelighed. Jeg tror imidlertid, at disse Betænkeligheder maa svinde, allerede naar man ser hen til, at man, hvad jeg ved en tidligere Behandling af Forslaget her i Salen har haft Leilighed til at påvise, i de allerfleste europæiske Lande efterhaanden har set sig foranlediget til at gaa over til en hemmelig Afstemning ved Valgene til Folkerepræsentationen. Alledere det, at man har gjort det, og da navnlig i England, hvor man i sin Tid havde den Fremgangsmaade, som endnu gjælder hos os, og hvorfra vi den Gang hentede den, turde tyde paa, at Nødvendigheden af en saadan Forandring stærkt har gjort sig gjældende; thi ellers vilde man ikke i en Række europæiske Lande, ja i de allerfleste, være gaaet over til at indføre et saadant System. Jeg vil da ogsaa her tillade mig at erindre om, at det synes, at Principet i dette Lovforslag — jeg vil i saa Henseende aldeles ikke tale om Enkeltheberne — har vundet Tilslutning i overmaade vide Kredse, i hvilken Retning jeg atter her skal indskrænke mig til at nævne den 24de og den 30te September dette Mar. De, der ere fortrolige med de Forhandlinger, som ved denne Leilighed fandt Sted, ville vide, at en Meningsforstjæl, angaaende hvorvidt der bør finde hemmelig Afstemning Sted til Folkethinget, hvorvidt en saadan bør indføres, ikke fremtraadte paa nogle af disse Møder, men tværtimod en Tilslutning, der maatte siges, og med Rette kan siges, at være udelte, forsaavidt det i det Mindste var muligt at have nogen Mening derom, hvilket ganske vist var Tilfældet. Med Hensyn til Enkeltheberne i Lovforslaget tror jeg ikke, at det vilde være nødvendigt eller formaalstjenligt, om jeg i dette Dieblit vilde komme ind derpaa. Jeg skal kun i Almindelighed sige om den Plan, hvorpaa Lovforslaget er bygget, at den paa den ene Side søger at fastholde saa meget som muligt af den uypærende Fremgangsmaade, derunder ogsaa Raaring, og at Forslaget paa den anden Side søger at træffe saadanne Regler, at naar det kommer til skriftlig Afstemning, vil det, saavidt menneske-

lig Forudseenhed kan række, være umuligt at kontrollere, hvorledes enhver enkelt Mand stemmer. Jeg har vel hørt den Indvending mod Forslaget, at en Mand bør være sin Stemmegivning bejendt, at der bag ved Stemmeafgivelsen bør staa en Mand, som ogsaa er villig til at sætte Alt ind paa at forsvare og hævde det Standpunkt, som han har stillet sig paa. Dette kan i en vis Betydning være rigtigt, men i en anden Betydning tror jeg, at det er ganske urigtigt, thi det, som det kommer an paa ved Afgivningen af Stemmer, det er jo dog, at Bælgerens sande og virkelige Mening kommer frem, og jeg veed ikke, om noget politisk Parti skulde have Noget at indvende derimod. Men paa den anden Side ere kun Saa i Samfundet saaledes stillede — og kunne være saaledes stillede, at de kunne se bort fra Hensyn, som paa den ene eller anden Side ikke kunne Andet end gjøre sig gjældende. Det er jo derigjennem, at man har forsøgt, baade andre Steder og, lad os tilstaa det, ogsaa her i Landet at øve Valgtryk. Valgtryk kan jo kun øves, hvor en Bælgers økonomiske og sociale Stilling er af en saadan Vægfærdighed, at Hensyn, som ligge udenfor hans politiske Overbevisning, kan bevæge ham til at holde denne tilbage, eller vel endog til at bøje af. Dette giver jo et falskt Indtryk af Valgene, og det kan sikkert Ingen forlange, at Gler-tallet af Bælgerne — thi anderledes er Flertallet ikke filllet — skal, om det er for-nødent, gjøre sig til Martyrer for deres politiske Mening; det Offer er for stort, og det behøves ikke. Det, som Diemedet er, og som det kommer an paa, er, at faae et sandt og virkeligt Udtryk for Bælgernes politiske Stilling, for, hvorledes de, paa Grund af deres politiske Overbevisning, agte, uden Hensyn — hverken til det One eller til det Andet — at afgive deres Stemme, og det kan man, saaledes som Forholdene nu en Gang stille sig her og i alle andre Lande, ikke gjøre, det tror jeg, man kan tilføie uden Betænkelighed. Det er kun muligt, naar Bælgerne aldeles ukontrollerede kunne afgive deres Stemme, saaledes at Ingen kan gjøre dem Noget eller rejse nogen Anke eller Tvang mod dem, fordi de have stemt saaledes, og ikke stemt saaledes, som det fra den ene eller anden Side forlanges. Jeg kan ikke tvivle paa, at det er Betragtninger, som mere eller mindre falde sammen med dette Standpunkt, som have ført til, at man i de allerfleste europæiske Lande er gaaet over til en hemmelig Afstemning, og jeg ser heller ikke, at der fra noget politisk Partis Side kan reises, med Jøie i det Mindste, nogen Indvending derimod; thi jeg tror ikke, at noget politisk